

**ÖĞRENCİLERİN ÖZGÜVEN SEVİYELERİ İLE MESLEKİ BAŞARI
DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ: CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ
MESLEK YÜKSEKOKULLARINDA UYGULAMA¹**

İlkay NOYAN YALMAN²

Kürşad ÖZKAYNAR³

ÖZET

Kendisine güven duyan kişilerin hem eğitim hem de iş hayatlarında başarılı oldukları genel kabul gören bir görüştür. Bu konu özellikle meslek hayatına hazırlanan ve piyasada ara eleman olarak istihdam edilecek meslek yüksekokulu öğrencilerinde daha da önem kazanmaktadır. Bu çalışmada da Meslek Yüksekokulu öğrencilerinin kendilerine güven duydukları konuların belirlenmesi ve özgüven seviyelerinin ölçülmesi, özgüven seviyesi farklı olan öğrencilerin, başarı düzeyleri arasında anlamlı bir farklılığın olup olmadığı incelenecektir. Meslek Yüksekokulu öğrencilerinin ara eleman olarak çalışma hayatına hızlı giriş yapma olasılıkları, elde edilecek bulguların hayata geçirebilir olması, benzer çalışmaların azlığı, araştırmayı önemli kılmaktadır.

Çalışmanın amacı, özgüven seviyeleri arasındaki farklılığın başarıya olan etkisini ölçmek, şayet anlamlı bir farklılık elde edilirse, yüksekokullardaki ders içeriklerini, eğitim-öğretim faaliyetlerini, sosyal aktiviteleri incelemek, öğrencilerin özgüven seviyelerini artırıcı önerilerde bulunmaktır. Çalışmanın tekniği, nicel yöntem kullanılması şeklinde gerçekleşmiştir. Nicel teknik olarak, toplam öğrenci sayısına göre belirlenecek örnekleme üzerinde anket metodu uygulanmış, anket formunda Piers ve Harris Özgüven Ölçeği (1964) – (Türkçe uyarlama Öner, 1996) kullanılmıştır. Veriler arasında ilişkinin var olup olmadığına bakmak için korelasyon analizi, ilişki varsa yönü ve gücüne bakmak için regresyon analizi gibi istatistikî analiz yöntemlerinden yararlanılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Özgüven, Öğrenci Başarısı, Fenomonolojik Araştırma.

¹ “Bu çalışma, Cumhuriyet Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri (CÜBAP) tarafından İKT95 proje numarası ile desteklenmiştir.”

² Dr. Öğretim Üyesi, Cumhuriyet Üniversitesi, İİBF, iyalman@cumhuriyet.edu.tr

³ Öğrt. Gör., Cumhuriyet Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Ziraat Araştırma Merkezi, kozaynar@cumhuriyet.edu.tr

Relationship Between Levels of Levels and Levels of Professional Achievement In The Students: Representation of The Republic University Vocational High School

Abstract

According to the results from the studies, general thought is that self-confident people are successful both in education life and business life. In this study, the determining of the topics that the students of vocational school of higher education are interested in, the measuring of their levels of self-confidence, and whether there is a significant difference among the students whose self-confidence levels are different are going to be analyzed. The possibility that the students of vocational school begin working life, the actuality of the data, and the lack of counterpart studies make this research important.

The aim of this study is to measure difference between the level of self-confidence and the success, and if there is a significant difference, it also aims to analyze the content of the lessons, educational and social activities in higher education, and to make suggestions that can raise students' self-confidence. All the students of vocational school of higher education comprise the universe of the study. The technique of the study is going to be the use of quantitative methods together. As quantitative method, the questionnaire method is going to be applied on the sample which is going to be determined according to the total students' number. In the questionnaire, Piers and Harris Self-Confidence Scale (1964) – (Turkish version Öner, 1996) is going to be used. Statistical analysis methods such as correlation analysis to look for the existence of the relationship between the data, regression analysis to look at the relationship and direction of power were used.

Keywords: Self-confidence, student's success, phenomenological research

GİRİŞ

Küreselleşmenin etkilerinden biri de işgücü piyasasındaki yapısal değişimdir. Üretimde teknolojinin ve bilginin kullanımının artması, beşeri sermaye olgusunu gündeme taşımıştır. Kısaca eğitilmiş işgücü olarak tanımlanabilecek beşeri sermaye özellikle gelişmekte olan ülkeler açısından kalkınmanın ve büyümenin baş aktörü olma özelliğine sahiptir. Bu kapsamda üniversitelerde eğitim gören öğrenciler potansiyel beşeri sermayeyi oluşturmaktadır. Bu öğrencilerin hem

derslerindeki başarıları, hem de çalışma hayatlarındaki başarıları özgüvenlerinin de bir sonucu olmaktadır.

Özgüven her insan da farklı düzeylerde bulunan bir olgudur. İnsanlarda özgüven doğumla gelişmeye başlayan, erken yaşlarda kesinlik kazanan ve hayat boyu gelişmeye devam eden bir durumdur. Çocuklar ergenlikle beraber özgüvenlerini değerlendirmeye ve şekillendirmeye başlar (Özbey, 2004). Okulda öğrenme zorluğu yaşayan çocuklardan birçoğu özgüven sorunu yaşamakta ve çocuğun eğitimsel gelişmesini sağlayabilmek için öncelikle özgüvenin geliştirilmesi büyük önem taşımaktadır (Humphreys, 2002). Özgüvenin başarı üzerindeki olumlu etkileri birçok çalışmanın sonucu olarak ortaya çıkmıştır. Eğitim ve öğretim sürecinde başarının artırılması konusunda yapılan çalışmalar, alınan önlemler ve uygulanan politikalar öğrencilerde özgüvenin geliştirilmesinin önemini ortaya koymuştur. Öğrenci başarısızlıklarının sebeplerinin başında özgüven eksikliği gelmektedir.

Türkiye’de son yıllarda yükseköğretim alanında okullaşma oranının artması eğitimin kalitesi konusuna da dikkati gerektirmektedir. Öğrencilikteki başarı, iş hayatını da doğrudan etkileyeceğinden ekonomik kalkınmanın sağlanması ve büyüme için bu durum oldukça önemli bir konudur. Okullaşma oranının artmasına paralel olarak, genç nüfusun verimliliğinin artırılması ve yetişmiş işgücüne uygun istihdam alanlarının yaratılması kaynakların etkin kullanılması ve büyümenin sağlanması açısından vazgeçilmezdir. Eğitim aşamasında gençlerin doğru mesleklere yönlendirilmesi, kişilik özellikleri ile yapacakları işlerin özelliklerinin uyum sağlaması oldukça önemlidir. Başarıyı etkileyen birçok faktörden biri de özgüvendir. Yapılan araştırmalarda çıkan sonuçlara göre, genel düşünce, kendisine güven duyan kişilerin hem eğitim hem de iş hayatlarında başarılı oldukları yönündedir.

Özgüven doğuştan gelen bir özellik olmakla birlikte, yaşanılan aile, çevre, ortam, okul gibi faktörler özgüveni etkiler. Özgüven geliştirilebilir. Bugün başarı hikâyelerine bakıldığında en önemli faktörlerin başında özgüven olduğu söylenebilir. Başarıda özgüven ne kadar önemli ise, özgüven eksikliği de o kadar önemlidir. Öz güven eksikliği, sadece iş hayatında değil, hayatın her aşamasında sorunlara yol açabilir. Çekingenlik, risk alamama, büyük düşünememe, yetki verememe, sorumluluk alamama, kaygı, stres, kendini ifade edememe, gerginlik, topluluk karşısında konuşamama, ikna kabiliyetinin azlığı gibi özgüven eksikliğinden kaynaklanan durumlar başarıya engel olmaktadır.

Özellikle iş hayatına hazırlanan öğrencilerde özgüven ve bunun başarıya etkileri ele alınması gereken önemli bir konudur. Özgüven geliştirilebilir olduğundan başarıyı artırmak için özgüveni geliştirme konusunda eğitim

sisteminde nelere dikkat edilmesi gerektiği konusunda sonuçlara gidilebilir. Bu çalışmada da Cumhuriyet Üniversitesi Meslek Yüksekokullarında okuyan öğrencilerinin özgüvenleri ölçülmeye çalışılmış, özgüvenin geliştirilmesi ve mesleki başarının sağlanması konusunda politikalar üretilmiştir. Özgüven seviyesi farklı olan öğrencilerin, başarı düzeyleri arasında anlamlı bir farklılığın olup olmadığı incelenmiştir.

1. Özgüven ve Başarı Arasında İlişki Üzerine Literatür Özeti

Özgüvenin başarı üzerindeki etkileri ile ilgili çeşitli çalışmalar yapılmıştır. Bu çalışma iş hayatında ara eleman olarak düşünülen meslek yüksekokullarında okuyan öğrencilerin özgüvenlerinin başarıları üzerindeki etkilerini ortaya koymaya çalışmaktadır. Özgüven ve başarı arasındaki ilişkiye yönelik çalışmalar yetersiz olmakla birlikte, meslek yüksekokullarında okuyan öğrencilerin özgüven düzeyleri ve başarı durumlarını inceleyen bir çalışmaya da rastlanmamıştır.

Değişen ve gelişen dünyada birey davranışlarındaki değişiklikleri kalıcı hale getirebilmek, gelişmelere ayak uydurabilen, çağın beklentilerine cevap verebilen, araştıran, sorgulayan ve kendini gerçekleştirmiş, özgüven duygusu gelişmiş bireyler yetiştirmek, ancak eğitimle mümkün olmaktadır. Ülkelerin öğretim programlarındaki gerekli düzenlemeleri yapabilmeleri, öğretim sistemlerindeki eksiklikleri giderebilmeleri ve uluslararası düzeyde kendi başarılarını görebilmeleri amacıyla son yıllarda bazı çalışmalar gerçekleştirilmektedir. Eğitim ile ilgili yapılan çalışmalarda genel amaç, öğrenci başarısıdır (Çelen vd. 2011). Gerek eğitimde gerekse iş dünyasında başarıyı artırmaya yönelik çalışmalar birçok çalışmanın konusu olmuştur.

Fortune 500 şirket içinden 60'dan fazla şirkette 5000'in üzerinde kişiyle görüşülerek yapılan bir çalışmada iş hayatında çalışanların başarılarını belirleyen yetkinlikler belirlenmiştir. Bu yetkinlikler başlıca (Budak, 2008):

1- İşlevsel/Teknik Yetkinlikler: Bunlar finans ya da mühendis gibi mesleklere özgü yetkinlikler olup, üniversite ve teknik okullarda ya da işletme içinde eğitim olarak kazanılabilen yetkinliklerdir.

2- Temel Yetkinlikler: iletişim, etkileme, planlama ve organizasyon, müşteri odaklılık gibi temel yetkinliklerdir. Sesini duyurmak, görüşlerini kabul ettirmek, düşüncelerine destek bulmak isteyen herkesin bu yetkinliklere sahip olması gereklidir.

3- Liderlik Yetkinlikleri: Başarılı liderler liderlik basamaklarını yavaş yavaş çıkmalıdır.

Ayrıca belli başlı yetkinliklerin yanı sıra fark yaratan yetkinliklerde mevcuttur. Bunlar kişisel, ekip ve süreç olarak ayrı ayrı tanımlanmaktadır.

- Kişisel olanlar: Öğrenmeye açıklık, inisiyatif ve hesaplanmış risk alma, dürüstlük ve kişisel bütünlük, esneklik ve özgüven.
- Ekip: Problem çözme ve karar verme, ekip çalışması, yaratıcılık/yenilikçilik/değişimcilik, iletişim ve etkileme.
- Süreç: İç ve dış müşterilere duyarlılık, planlama ve örgütlenme, kalite ve sonuç odaklılık.

Araştırma sonucuna göre, söz konusu 12 yetkinlik tüm meslek ve tüm çalışanlar için başarıyı etkileyen ortak bir ölçüt olmuştur. Yani fark yaratan yetkinliklerden olan özgüven başarıyı doğrudan etkileyen bir unsurdur.

Gürler (2015) çalışmasında, 0.01 seviyesinde öz-güven ve konuşma becerisi arasında anlamlı bir ilişkinin olduğunu ortaya koymuştur. Çalışmada ek olarak, konuşma başarısı bölümüne göre farklılık arz ederken cinsiyete göre farklılık gözlemlenmemiştir. Özgüven ise cinsiyete göre farklılık oluşturup bölüme göre farklılık oluşturmamıştır.

Karademir (2015) araştırma sonuçlarında Fen Edebiyat Fakültesi coğrafya bölümü öğrencilerinin özgüven durumlarının toplam ve iç özgüven boyutunda yüksek düzeyde, dış özgüven boyutunda ise orta düzeyde olduğu; özgüven durumlarının ortaöğretimdeki alan, sosyal faaliyetlere katılma, konferanslara katılma, arazi çalışmalarına katılma, aile ile ikamet edilen yerleşim yeri ve akademik not (dış özgüven) değişkenlerine göre istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar oluşturduğu; cinsiyet, bölüm seçme nedeni, kaygı durumu, mezun olunan okul ve program değişkenlerine göre ise anlamlı farklılık oluşturmadığını tespit etmiştir.

Tokmak (2015) vd.'nin çalışmasında Okul Öncesi öğretmen adaylarının TPAB özgüvenlerine ilişkin algılarının yüksek olduğunu tespit etmiştir. Ayrıca, çalışma sonuçları, Okul Öncesi öğretmen adaylarının TPAB özgüvenlerine ilişkin algılarında cinsiyete ve sınıf düzeyine göre bir farklılık oluşmadığını göstermiştir.

Tezci (2010) çalışmasının sonucunda öğretmenlerin BİT kullanımına yönelik öz güven düzeylerinin çok düşük olduğu, cinsiyet açısından farklılık belirlenmediği bununla beraber bilgisayar alanında eğitim alanlar ve kişisel bilgisayara sahip olma durumunun özgüven düzeyi ile ilişki olduğu belirlenmiştir. Haftalık bilgisayar kullanma oranının özgüven düzeyi üzerinde etkisi anlamlı bulunmuştur.

Özgüvenin başarıyı olumlu etkilediği yönünde genel bir görüş olsa da bunun

aksini iddia eden çalışmalar da olmuştur. Fazla özgüvene sahip kişilerin başarısız olması paradoksu az rastlanan bir durum olmakla birlikte incelenmesi gereken başka ve önemli bir konudur. Bu konuda E. M. Hallowell tarafından kaleme alınan “Aşırı Yüklü Devreler, Akıllı İnsanlar Nasıl Verimsiz Oluyorlar” isimli çalışmada bu durum açıklanmıştır (Kardam, 2006:29).

2. Amaç ve Yöntem

Çalışmanın amacı, özgüven seviyeleri arasındaki farklılığın başarıya olan etkisini ölçmek, şayet anlamlı bir farklılık elde edilirse, yüksekokullardaki ders içeriklerini, eğitim-öğretim faaliyetlerini, sosyal aktiviteleri incelemek, öğrencilerin özgüven seviyelerini artırıcı önerilerde bulunmaktır. Türkiye’de meslek yüksekokullarında okuyan öğrencilerin tamamı, çalışmanın anakütlesini yani evrenini oluşturur. Tüm anakütleye ulaşmak imkansız olduğu için çalışma evreni olarak, Türkiye, Sivas, Cumhuriyet Üniversitesi bünyesinde bulunan 14 Meslek Yüksekokulunun tamamının öğrencileri belirlenmiştir.

Çalışmanın tekniği, nicel yöntemlerden anket çalışması şeklinde olmuştur. Nicel teknik olarak, toplam öğrenci sayısına göre belirlenmiş örnekleme üzerinde anket metodu uygulanarak, anket formunda Piers ve Harris Özgüven Ölçeği (1964) – (Türkçe uyarlama Öner, 1996) kullanılmıştır. Veriler, alt bileşenleri belirlemek için faktör analizi, farklılıkları incelemek için Ki-Kare Analizi, ilişkinin var olup olmadığına bakmak için korelasyon analizi, ilişki varsa yönü ve gücüne bakmak için regresyon analizi gibi istatistiki analiz yöntemleri ile testlere tabi tutulmuştur. Bu kapsamda, son olarak okullarda gösterilen dersler içerisinde “özgüven” aranmış, yapılan sosyal aktivitelerde, okullarda düzenlenen seminer, konferans ve panel gibi eğitici faaliyetlerde “özgüveni artıracak unsurlar” irdelenmiştir. Çalışma sonucunda öğrencilere ve öğretmenlere, öğrencilerin, mevcut eğitimleri ve gelecekteki iş hayatında başarılı olabilmeleri için özgüvenlerini artırmaya yönelik önerilerde bulunulmuştur.

3. Analiz Sonuçları

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi bünyesinde bulunan 14 Meslek Yüksekokulundaki toplam öğrenci sayısı 16.395’tir. Yaklaşık her Meslek Yüksekokulunda %3’lük bir dilim baz alınarak, her okulun öğrenci sayısının ağırlığına göre örneklem belirlenmiştir. Buna göre yapılması gereken anket sayısı 492 olarak belirlenmiştir.

Bu sayı aynı zamanda Kurtulmuş, Altunışık, Nakip gibi yazarların çalışmalarında belirtmiş olduğu 374 sayısının da üzerinde olduğundan, güvenilirlik için yeterli görülmüştür. Eksik form bırakma, hatalı doldurma, tek tip doldurma vs gibi durumlara tedbir olarak öğrenciler arasında 550 adet anket formu uygulanmış, yukarıda sayılan anket formları elenerek 510 anket formu değerlendirmeye

alınmıştır. Formlara ait veriler SPSS 18.00 İstatistik programında değerlendirmeye tabi tutulmuştur.

Formların değerlendirmesi sonucunda çalışmasının güvenilirlik seviyesini belirten Cronbach's Alpha değeri ekteki tabloda görüldüğü üzere % 84 çıkmıştır. Sosyal bilimlerde birçok çalışmada, çalışmanın güvenilirlik seviyesi % 60 ve üzerinde kabul edilmektedir. Buna göre % 84 geçerli bir oran olarak değerlendirilebilir.

Tablo 1: Çalışmada kullanılan ölçeğin Cronbach's Alpha Değeri

	N	%
Geçerli Sayı	510	56,8
Dışlanan Sayı	388	43,2
Toplam	898	100,0
Cronbach's Alpha	0,840	
Soru Sayısı	80	

Çalışmadaki ana amaç öğrencilerin özgüven seviyeleri ile başarı durumları arasında bir ilişkinin olup olmamasının tespitidir. Bunun için öncelikle öğrencilerin özgüven seviyeleri tespit edilmiştir. Bu tespit için Piers ve Harris Özgüven Ölçeği (1964) – (Türkçe uyarlama Öner, 1996) kullanılmıştır.

Bu ölçeğin hesaplanma metodu, her bir sorunun cevabına karşılık 1 veya 0 puan ile puantaj tablosu oluşturmaktır. Burada dikkat edilecek husus Evet cevapları 1, Hayır cevapları 0 olacak şekilde değil, her soru için ayrı ayrı, sorunun niteliğine göre 1 ve 0 puanlarını vermek, sonrasında her form için ayrı toplam almak şeklindedir.

Bu toplamlar neticesinde **0 – 26 puan** arası alan öğrenciler “Düşük Derecede Özgüvenli”, **27 – 53 puan** arasında alan öğrenciler “Orta Derecede Özgüvenli” ve **54 – 80 puan** arasında alan öğrenciler ise “Yüksek Derecede Özgüvenli” öğrenciler olarak sınıflandırılmıştır.

Korelasyon ve Regresyon analizleri yapılırken SPSS İstatistik Programının özelliklerinden faydalanılmış, herhangi bir sınıflandırmaya tabi tutulmadan direkt hesaplamalara geçilmiştir.

Öncelikle bu iki değişken arasında ilişkinin olup olmadığının tespiti için korelasyon analizi yapılmıştır. Ortaya çıkan sonuçlar aşağıdaki gibidir.

Tablo 2: Korelasyon Analizi Tablosu

	Not	Toplam Puan

Not	Pearson Correlation	1	0,151**
	Sig. (2-tailed)		0,001
	N	510	510
Toplam Puan	Pearson Correlation	0,151**	1
	Sig. (2-tailed)	0,001	
	N	510	510

İki değişken arasındaki ilişki varsa korelasyon değeri +1 ile -1 arasında olmak zorundadır. Yukarıdaki tablodan da görüldüğü üzere Pearson Korelasyon değeri 0,151 olarak gerçekleşmiştir. Bu değer +1 ile -1 arasında olduğu için iki değişken arasında yani öğrencilerin özgüven seviyeleri ile başarı durumları arasında bir ilişki var denir. 0,151 değeri pozitif olduğu için iki bağımsız değişken arasındaki ilişki pozitif olarak nitelendirilir. **Yani öğrencilerin özgüven seviyeleri arttıkça derslerindeki başarıları da artmaktadır.**

Bu sonuç çalışmanın en önemli sonuçlarından birisidir. Bundan sonra bu ilişkinin gücüne bakmak ve iki bağımsız değişken arasındaki ilişkinin anlamlı olup olmadığını tespit etmek için regresyon değerlerine bakılmıştır. Regresyon değerlerine ait tablolar aşağıdaki gibi şekillenmiştir;

Tablo 3: Özgüven Seviyesi ile Başarı Değişkenleri Regresyon Analizi Tablosu

Model	R	R Kare	Düzeltilmiş R Kare	Std. Tahmini Hata
1	,151 ^a	,023	,021	9,03721

Model Summary tablosunda Regresyon değerinin 0,151 olduğu görülmektedir. Modele göre özgüven seviyesindeki artışın öğrencinin başarısındaki artışta %15 dolaylarında etkisi olduğu söylenebilir. Elbette öğrencinin başarı durumunu artıran veya azaltan diğer değişkenlerin de incelenmesi gerekir. Sağlık, maddi durum, olumsuz koşullar, ders içerikleri gibi sayısız değişkenden bahsedebiliriz.

Tablo 4: Varyans Analizi Tablosu

ANOVA ^b						
Model		Kareler Toplamı	df	Ortalama Kare	F	Sig.
1	Regresyon	967,300	1	967,300	11,844	,001 ^a
	Artık Değer	41488,935	508	81,671		
	Toplam	42456,235	509			
a. Sabit Değişken: Not						
b. Bağımlı Değişken: Toplam Puan						

Yukarıdaki Anova tablosu da öğrencilerin özgüven seviyeleri ile not yani başarı durumları arasında tespit ettiğimiz ilişkinin anlamlı bir ilişki olup olmadığını incelemek için kullanılmıştır. Buna göre Anova Sig. Değerine bakıldığında 0,001 değeri görülmektedir.

Çalışmanın istatistikî analizleri yapılırken %95 güvenlik seviyesinde ölçümler yapılmıştır. Yukarıdaki anlamlılık değeri (p) de 0,001 olarak gerçekleşmiştir. 0,005'ten küçüktür. Buna göre değerler anlamlılık açısından kabul edilebilir değerlerin sınırı içindedir. **Böylece öğrencilerin özgüven seviyeleri ile başarı durumları arasındaki ilişkinin anlamlı olduğu söylenebilir.** Bu da yine çalışmanın en önemli sonuçlarından birisidir.

Ayrıca çalışmada, özgüven seviyeleri açısından erkekler ile kızlar arasında bir farklılık olup olmadığı da incelenmiştir.

Buna göre sonuçlar aşağıdaki tablolarda görüldüğü gibidir;

Tablo 5: Cinsiyet Farklılığı Tablosu

Grup İstatistikleri										
		Cinsiyet		N	Ortalama	Standart Sapma	Std. Hata Ortalaması			
Toplam Puan		Erkek		324	56,1728	9,24358	,51353			
		Kız		186	55,8602	8,95827	,65685			
Bağımsız Örnekler Testi										
		Levene'nin Varyans Eşitliği Testi		t-Testi						
		F	p.	t	sd	p (2 Yönlü)	Ortalama Farkı	Std. Hata Farkı	Farkın% 95 Güven Aralığı	
									Alt	üst
Toplam Puan	Eşit Varyanslar Varsayımı	1,042	,308	,372	508	,710	,31262	,84088	-1,33941	1,96466
	Eşit Olmayan Varyanslar Varsayımı			,375	395,615	,708	,31262	,83377	-1,32655	1,95180

Tablolardan anlaşılacağı üzere özgüven seviyeleri açısından erkekler ile kızlar arasında bir farklılık olduğu, bu farklılığın erkeklerin lehine olduğu görülmektedir.

SONUÇ ve ÖNERİLER

Özgüveninin başarı üzerindeki etkileri Soner (2000)'in çalışmasında olduğu gibi kanıtlanmıştır. Bu çalışmadaki esas amaç meslek yüksekokullarında ara eleman olarak yetiştirilen öğrencilerde eksik olduğu izlenen özgüvenin

artırılabilmesi için politikalar geliştirmektir. Özgüven doğuştan kazanılan bir özellik olmakla birlikte sonradan geliştirilebilir bir özelliği de vardır. Özellikle geliştirilebilir özellikler üzerinde projeler üretmek yerinde olacaktır. Anket formunda kullanılan Piers ve Harris Özgüven Ölçeği'nde toplam 80 ifade yer almakta ve katılımcılardan bunlara evet ya da hayır demeleri beklenmektedir. Evet cevabı arttıkça özgüven artmakta, hayır cevabı arttıkça özgüven azalmaktadır.

Bir ülkenin kalkınmasında en önemli faktör kaynakların etkin ve verimli kullanılmasıdır. Genç nüfusun yüksek özgüven düzeyine sahip olması başarıya ve gelişmeye yol açacaktır. Ara elaman yetiştirmeye hizmet eden meslek yüksekokullarında okuyan öğrencilerin özgüven seviyelerini artırmak için uygulamalar yapılmalıdır. Okullarda akademik çalışmaların yanı sıra öğrencilerin özgüvenlerini geliştirmeye destek olacak sorumluluk alabilecekleri kültürel, sosyal projelerin geliştirilmesi önemlidir. Özellikle öğrencilerin öğrendikleri teorik bilgileri pratiğe dönüştürerek başarı elde etmeleri özgüvenlerini artıracaktır.

Erkeklerin kızlardan daha yüksek özgüven seviyelerine yüksek olması ve bunun başarı üzerindeki etkisi de ilerleyen çalışmalarda incelenmeye değer bir durumdur.

Yıllardır, kız çocuklarının okuması, eğitim görmesi ve iş hayatına atılması için yapılan onlarca çalışmanın, devlet destekli projelerin, özel sektör destekli sosyal sorumluluk projelerinin halen istenen seviyede olmadığı görülebilir. Mevcut eğitim sisteminde erken dönemden başlamak üzere çocukların ve gençlerin özgüvenlerini geliştirmeye yönelik uygulamalara yer verilmelidir. Eğitim bilimlerinde alınacak bu tedbirler başarının artmasına sebep olacak bu da ekonomide kaynakların daha etkin kullanılmasını sağlayacaktır. Bu sebeple oldukça önemli olan bu konu ile ilgili farklı açılardan incelemeler yapılması yerinde olacaktır.

Özgüveni gelişmiş bir toplum kalkınma içinde önemli bir faktördür. Ülke ekonomisinin gelişmesi, refah düzeyinin artması, özgüveni yüksek vatandaş modeliyle daha hızlı ve kolay olacaktır. Özgüvenin başarı üzerindeki etkisi bu kadar net iken, çocuklarda ve gençlerde bu durumun geliştirilmesi konusunda devlet destekli çalışmalar yapılmasının faydası tartışılmazdır. Bu konuda örneğin Finlandiya eğitim sistemindeki model örnek alınarak Türkiye'de yapısal duruma uygun yeni bir eğitim modeli geliştirilebilir. İlerleyen dönemlerde bu durumun sebeplerine ilişkin bilimsel çalışmaların da artırılması ve detaylı incelemeler gerekmektedir.

KAYNAKÇA

Altunışık, R., R. Coşkun vd. (2015). Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri, Sakarya Yayıncılık. Sakarya.

Budak, G. (2008). Yetkinliğe Dayalı İnsan Kaynakları Yönetimi, Barış Yayınları Fakülteler Kitabevi, İzmir.

Çelen, F. K. , A. Çelik, S. S. Seferoğlu, “Türk Eğitim Sistemi ve PISA Sonuçları”, Akademik Bilişim 2011, 2-4 Şubat 2011 / İnönü Üniversitesi, Malatya

Kardam, A. (2005). Kendinizi Yönetmek, Harvard Business Review, MESS Yayınları, İstanbul.

Özbey, Ç. (2004). Çocuk Sorunlarına Yapıcı Çözümler, İnkılap Kitabevi, İstanbul.

Humphreys, T. (2002). Çocuk Eğitiminin Anahtarı: Özgüven. Çeviri: Anapa, T. Epsilon Yayınevi, İstanbul.

Gürler, İ. (2015). Correlation between Selfconfidence and Speaking Skill of English Language Teaching and English Language and Literature Preparatory Students, Curr Res Soc Sci (2015), 1(2). 14-19.

Soner, O. (2000). Aile Uyumu, Öğrenci Özgüveni ve Akademik Başarı Arasındaki İlişkiler, M.Ü. Atatürk Eğitim Fakültesi Eğilim Bilimleri Dergisi, Sayı 12, Sayfa : 249-260.

Tezci, E . (2010). The Self- Confydence Levels Of Classroom Teachers In The Use Of Ict. Education Sciences, 5 (3), 981-992. Retrieved from, <http://dergipark.gov.tr/nwsaedu/issue/19823/212304>

Karademir, N. (2015). Fen Edebiyat Fakültesi Coğrafya Bölümü Öğrencilerinin Özgüven Algıları, KSÜ Sosyal Bilimler Dergisi, Cilt:12 Sayı:1, 53-77.